TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI Sınıf-9

OGM MATERYAL
ORTAÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

KONU FABL

GÜLİSTAN
41. HİKÂYE

Dinle şu öyküyü:
Bağdat'da
Anlaşmazlık çıktı sancak ile
perde arasında.
Yolun tozu üstünde,
Üzenginin zahmeti bir yanda
dedi sancak bir hışımla:
Ben ve sen
kuluz aynı efendiye.
Bir an olsun geri kalmadım hizmette.
Zamanlı zamansız bulundum hep seferde.
Ne sıkıntı çektin ki sen;
Ne gördün kuşatmayı,
Ne çölü,
Ne rüzgârı
Ne toz toprağı

Çalışmaya bakarsan,
kıdemliyim ben senden.
Ama neden gördüğün izzet çok benden?
Senin yanında ay yüzlü kullar,
yasemin kokulu oğlanlar.
Düşmüşüm ben hizmetçiler eline.
Ayağım bağlı sefere,
başım avare.
Dedi: Benim başım eşikte.
Senin gibi değil hep gökte.
Kim kaldırırsa boş yere başını,
bulur zillet toprağında boynunu,
başını.

SÂDİ-İ ŞİRÂZÎ

TİLKİ İLE LEYLEK

Tilki kardeşimiz bir gün masrafa girer,
Leylek kardeşimizi alıkoyar yemeğe,
Ortaya da yemek diye
sade suya bir çorba getirirler,
Çorba dümdüz bir tabaktadır,
Tilki şapur şupur yalamaktadır,
leylekse bir lokma bile alamamaktadır:
gaga uzun, tabaksa dümdüz…
"Peki, der leylek içinden, görüşürüz!"
O da tilkiyi davet eder,
Tilki: "Hay hay, gelirim, der,
dostların güler yüzü bize yeter…"
Tam saatında da leyleğin evine gider,
Hemen ev sahibini övmeğe koyulur,
Şöyle bakar, yemeği de pişkin bulur,
Eh, iştahı da yerindedir doğrusu,
Oh ne mis gibi et kokusu,
Hem de kuşbaşı et. Başlar ağzı sulanmaya,
Fakat yemeği sofraya,
boynu uzun, boğazı dar
bir kabın içinde koyarlar.
Leyleğin gagası kolayca girer çıkar,
tilkinin ağzı burnu sığmaz tabii.
Kalkar, evin yolunu tutar acı acına:
kulak düşük, kuyruk bacakları arasında.
Hem üstat mahcuptur da
tavuğa avlanmış bir tilki gibi…
Oyunbazlar, sözüm sizedir:
aynı iş başınıza gelebilir…

LA FONTAINE

SORULAR

SORU 1:

Aşağıda yer alan fabl ile ilgili bilgilerden hangisinde bilgi yanlışı vardır?

A) Mevlânâ'nın *Mesnevi* adlı eseri fabl özellikleri taşır.
B) Fabllarda temsilî bir anlatım vardır.
C) Zaman ve mekân belirsizdir.
D) Fabllar da masalların birçoğu gibi anonim eserlerdir.
E) Anlatma ve diyalog tekniği kullanılır.

Cevap: D

SORU 2:

Aşağıdaki eser-yazar eşleştirmelerinden hangisi <u>yanlıştır?</u>

A) *Gülistan*-Sadi
B) *Harnâme*-Şeyhî
C) *Kelile ve Dimne*-Beydeba
D) *Hayvan Çiftliği*-Richard Bach
E) *Tercüme-i Manzume*-Şinasi

Cevap: D

SORU 3:

Aşağıdakilerden hangisi fabl türünde bir eser <u>değildir</u>?

A) Harnâme
B) Mantıku't Tayr
C) Kelile ve Dimne
D) Gülen Ayva Ağlayan Nar
E) Gülistan

Cevap: D